

KØBENHAVNS BYRET DOM

afsagt den 4. februar 2021

Sag BS-53900/2019-KBH

[Indklagede]
mod
Advokatnævnet
(advokat Jakob Skaarup Arrevad)

Denne afgørelse er truffet af dommer Lone Molsted.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 27. november 2019. Sagen vedrører prøvelse af Advokatnævnets kendelse af 30. oktober 2019, hvorved [indklagede] blev pålagt en bøde på 5.000 kr. som følge af advokatfuldmægtigs manglende opfyldelse af kravet om obligatorisk efteruddannelse.

Sagsøgeren, [indklagede], har fremsat følgende påstand: Ophævelse af Advokatnævnets kendelse af den 30. oktober 2019, subsidiært ændring til en irettesættelse.

Sagsøgte, Advokatnævnet, har fremsat påstand om stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse af 30. oktober 2019 i sag 2019 – 2020.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Advokatnævnet afsagde den 30. oktober 2019 følgende

"...

K E N D E L S E

Advokatrådet har indklaget [indklagede]. [By].

Klagens tema:

Ved anklageskrift af 10. juli 2019 har Advokatrådet indklaget [indklagede] for at have tilsidesat god advokatskik i henhold til retsplejelovens § 126. stk. 1 og 5, samt § 15, stk. 2, § 4. stk. 1, og § 1, i bekendtgørelse om løbende obligatorisk efteruddannelse for advokater og advokatfuldmægtige.

"ved som advokat og principal for [advokatfuldmægtig] ikke at have sikret, at [advokatfuldmægtigen] i perioden fra den 1. oktober 2015 til den 30. september 2018, i hvilken periode han var autoriseret som advokatfuldmægtig under [indklagede], deltog i 54 lektioners obligatorisk efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet.

Sagsfremstilling:

[Advokatfuldmægtigen] har siden den 1. september 2015 været ansat som advokatfuldmægtig hos [advokatkontor 1], hvor han er autoriseret under [indklagede].

[Advokatfuldmægtigen] har den 15. oktober 2018 indberettet til Advokatsamfundet at have deltaget i 18 lektioners efteruddannelse for perioden den 1. oktober 2015 til 30. september 2018.

Ved e-mail af 15. oktober 2018 til Advokatrådets sekretariat skrev [advokatfuldmægtigen] og forklarede, at årsagen til, at han ikke havde nået at gennemføre tilstrækkelige efteruddannelse, skyldes, [...]. [Advokatfuldmægtigen] fremsendte samtidig dokumentation for 38 lektioners obligatorisk efteruddannelse, som han havde gennemført i perioden fra den 10. til den 14. oktober 2018.

Advokatrådets sekretariat anmodede ved brev af 27. februar 2019 [indklagede] om bemærkninger til [advokatfuldmægtigen]s manglende deltagelse i 54 lektioners obligatorisk efteruddannelse.

Ved e-mail af 14. marts 2019 til Advokatrådets sekretariat svarede [indklagede] bl.a. følgende:

"Som jeg gav udtryk for telefonisk, havde jeg længe været af den opfattelse, at [advokatfuldmægtigen] havde opfyldt kravet om efteruddannelse. For udover at deltage i vagter i [advokatkontor 1] har [advokatfuldmægtigen] siden juni 2016 været tilmeldt ADVOkurser.dk.

Jeg har vedhæftet den velkomst e-mail, som han har modtaget, ligesom jeg har vedhæftet fakturaer fra ADVOkurser.dk for perioden juli 2016 til og med juni 2017. Op til det

tidspunkt er der betalt 10.482,50 kr. for deltagelse i ADVOKurser.dk, og jeg havde fået den forståelse, at han havde gennemført sin efteruddannelse og mere til allerede på daværende tidspunkt.

Jeg kan endvidere oplyse, at vi flere gange har haft talt om på kontoret, at det er vigtigt, at vi alle kommer på efteruddannelse, ikke alene for at opfylde kravet, men også for at dygtiggøre os yderligere. Udover at [advokatfuldmægtigen] har fået det at vide af mig, ved jeg, at han også fået det oplyst i forbindelse med hans deltagelse i den teoretiske grunduddannelse for advokatfuldmægtige, som han startede på den 20. februar 2016 og bestod sommeren 2017. [...]

I forbindelse med [advokatfuldmægtigen]s gennemførelse af retssagsprøven den 29. januar 2018, som han bestod (bevis vedhæftet), talte vi igen om efteruddannelse, hvor han oplyste mig om, at "der er styr på det". Jeg havde derfor ingen grund at tro andet.

Det er først den 4. oktober 2018, hvor [advokatfuldmægtigen] får en e-mail fra Advokatsamfundet om at indberette, hvordan han har opfyldt kravet om 54 lektioners efteruddannelse, at jeg finder ud af, at han – trods der er betalt for deltagelse i ADVOKurser.dk ikke har fået taget sine kursuspoint, ugrundet har afvist at deltage i de kurser, som jeg har oplyst om, når jeg er stødt på dem, og fejlagtigt har oplyst mig om, at "der er styr på det" – ikke har deltaget i efteruddannelse som krævet.

Når jeg efterfølgende taler med ham, beklager han meget og oplyser mig om, at han – trods anderledes oplyst over for mig – ikke nåede at gennemføre kurserne af forskellige årsager allerede i 2016 og 2017, og at han havde forventet, at han ville kunne nå at tage kurserne det på kort tid og inden fristens udløb. Efter det oplyste skete der imidlertid dog det, at hans [familiemedlem] var på besøg i Danmark i august 2018 [...]. [Advokatfuldmægtigen] fik derefter ikke taget kurserne som følge heraf. [...]

Efter den 4. oktober 2018 oplyser [advokatfuldmægtigen] mig om, at han har talt med Advokatsamfundet og fået oplyst, at han hurtigst muligt skal tage de resterende kurser, og at der ikke vil ske mere ved sagen.

[Advokatfuldmægtigen] bliver tilmeldt ADVOKurser.dk på ny i oktober 2018 og får gennemført kurserne, således at han opnår de resterende point for at opfylde kravet på bare 1 uge. [...] Jeg har haft en alvorlig samtale med [advokatfuldmægtigen], og vi afventer Advokatsamfundets tilbagemelding for derefter at beslutte, hvordan vi kommer videre.

Det er min opfattelse, at jeg – jf. overnævnte beskrivelse – i rimeligt omfang har søgt at sikre, at [advokatfuldmægtigen] deltager i løbende efteruddannelse, og at den manglende gennemførelse inden fristens udløb har været ude af mine hænder."

Anklageskriftet blev modtaget i sekretariatet den 10. juli 2019.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Advokatrådet har nedlagt påstand om, at [indklagede] pålægges en bøde i henhold til retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Advokatrådet har til støtte for sin påstand bl.a. gjort gældende, at det følger af efteruddannelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 2, at ansvaret for advokatfuldmægtiges obligatoriske efteruddannelse påhviler principalen, og at det af retsplejelovens § 126, stk. 5. endvidere fremgår, at principalen skal afholde fuldmægtigens udgifter til gennemførelse af obligatoriske efteruddannelse.

Da [advokatfuldmægtigen] i hele efteruddannelsesperioden var autoriseret under [indklagede], har det således været [indklagede]s ansvar som principal, at [advokatfuldmægtigen] deltog i 54 lektioners obligatorisk efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet.

Videre har Advokatrådet anført, at henset til at [advokatfuldmægtigen] alene har gennemført 18 lektioners efteruddannelse i perioden fra den 1. oktober 2015 til den 30. september 2018, så mangler [advokatfuldmægtigen] at gennemføre 36 lektioners obligatorisk efteruddannelse. Rådet har videre anført, at [indklagede] som følge af mankoen på 36 lektioner har tilsidesat reglerne om løbende obligatorisk efteruddannelse og derved tilsidesat reglerne om god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Advokatrådet har anført, at det efter rådets opfattelse ikke kan tillægges betydning, at [advokatfuldmægtigen] har været tilmeldt og gennemført efteruddannelse efter periodens udløb, idet en sådan accept af advokaters og advokatfuldmægtiges forsinkede indhentelse af efteruddannelse vil underminere den kvalitetssikring, som er tilsigtet med efteruddannelsesbekendtgørelsen.

Indklagede:

[Indklagede] har ved e-mail af 27. august 2019 til Advokatnævnets sekretariat påstået frifindelse, subsidiært irettesættelse.

[indklagede] har til støtte for sin påstand om frifindelse bl.a. henvist til indholdet af sin e-mail af 14. marts 2019 til Advokatrådets sekretariat, hvoraf bl.a. fremgår, at [indklagede] først efter fristens udløb i oktober 2018, at han fandt ud af, at [advokatfuldmægtigen] alligevel ikke havde gennemført efteruddannelsen på grund af [...].

[Indklagede] har til støtte for sin påstand om frifindelse bl.a. anført, at [advokatfuldmægtigen] straks efter, at han blev opmærksom på den manglende deltagelse i efteruddannelse, gennemførte de resterende lektioners efteruddannelse inden for en uge, hvorved der er vist evne og vilje til at rette op på fejlen, som skyldes særdeles uheldige omstændigheder.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Advokatnævnet finder, at [indklagede] ved ikke at sikre, at [advokatfuldmægtigen], der var autoriseret under ham, deltog i efteruddannelse i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelse om løbende obligatorisk efteruddannelse har overtrådt bekendtgørelsens § 15, og dermed har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 5, jf. stk. 1.

Det, [indklagede] har anført, kan ikke føre til en ændring vurdering.

[Indklagede] har indberettet til Advokatsamfundet at have deltaget i 18 lektioners efteruddannelse i perioden 1. oktober 2015 til 30. september 2018. Der var således en manko på i alt 36 lektioners efteruddannelse.

På denne baggrund og i overensstemmelse med Advokatnævnets faste praksis pålægger Advokatnævnet [indklagede] en bøde på 5.000 kr., jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

..."

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af [indklagede] og [advokatfuldmægtigen].

[Indklagede] har forklaret, at [advokatkontor 1] blev etableret i 2012 med ham som eneste advokat. Efterfølgende fik han en advokatfuldmægtig. Fra 2016-2018 omfattede advokatvirksomheden en advokat (ham selv) og to advokatfuldmægtige – heraf var [advokatfuldmægtigen] den ene - en administrativ medarbejder og to jurastuderende. Kontoret arbejdede primært med straffesager, tvangsfjernelsessager, asylsager og udlændingesager. Sagsøger har erfaring med ansættelsesret fra sin tidligere ansættelse hos [advokatkontor 2].

Hos [advokatkontor 1] var systemet sådan, at han personligt sørgede for, at tingene var i orden. Det havde han taget med sig fra tidligere ansættelser. [Advokatfuldmægtigen] blev tilmeldt kurserne, hvorfra også andre på kontoret kunne få information. De vidensdelte efter deltagelse i kurser. [advokatfuldmægtigen] var fuldmægtig på kontoret i perioden fra 1. oktober 2015 – 30. september 2018. Da han startede, blev han "klædt på" af sagsøger også i forhold til uddannelsen. Efter ferier m.v. har der været løbende opfølgning også på deltagelse i kurser. Man kan se i bilag 8, at [advokatfuldmægtigen] bestod den skriftlige advokateksamen den 30. juni 2017. Derefter spurgte sagsøger ham, om han havde gennemført ADVO kurserne og fik at vide, at der var "styr på det", og han stoppede betalingen. [Advokatfuldmægtigen] fik en retssagsprøve, som han bestod, og derefter talte de igen om, hvorvidt han opfyldte alle betingelserne for at få bestalling. Han sagde igen, at han havde helt styr på det. Sagsøger husker ikke, at [advokatfuldmægtigen] skulle have sagt, at han manglede nogle lektioner. I dag kræver han, at fuldmægtigene sender ham kursusbeviset efter deltagelse i et kursus. [Advokatfuldmægtigen] har aldrig givet ham anledning til at tro, at han talte usandt over for ham eller givet ham indtryk af, at alt ikke var som det skulle være.

[Advokatfuldmægtigen] har forklaret, at han var ansat hos [advokatkontor 1]. Han startede i 2015. Han er i dag advokat hos [advokatkontor 3]. Med hensyn til efteruddannelse var der først et obligatorisk grundkursus af to lektioner. Man vidensdelte efter kurser. Det blev aftalt, at han skulle deltage i advokatvagter, hvilket gav 18 points, og at han skulle også deltage i obligatorisk efteruddannelse. Advokatvagten var hver tirsdag eller torsdag, og han hjalp alle slags borgere. Han blev tilmeldt ADVO kurser. Han tog kurserne på den måde, at han udvalgte de emner, der var aktuelle for ham, men han fik ikke taget eksaminerne i alle fagene. Man kan vælge emner, og man lytter til lektionerne. Kurserne afsluttes med en eksamen. Lektionerne tager typisk 3 - 4 timer. Eksaminerne tager 5 minutter, hvis man har sat sig ind i stoffet. Han havde tænkt sig at tage eksaminerne samlet til sidst. Han havde en samtale med sagsøger, hvor han sagde til ham, at der var styr på kurserne, og så afmeldte sagsøger ham. Han bestod den skriftlige advokateksamen og den praktiske prøve i retssagsbehandling. Han gav sagsøger en status på kurserne. Sagsøger var meget "hands on". Han lod sagsøger forstå, at han havde taget kurserne. Når han gjorde det, var det fordi, han havde mange store sager og fokuserede på dem og mente, at han kunne klare lektionerne på "no time". Han fik en påmindelse fra Advokatsamfundet. Den viste han ikke sagsøger. Han og sagsøger talte om kursusdelen en 5 - 6 gange vil han tro. I sommeren 2018 havde de en samtale, men han har ikke sagt til sagsøger, at han manglede nogle lektioner. Han husker, at han havde sat august af til at tage de sidste lektioner. I august 2018 skete der imidlertid det, at [...]. Vidnet var ikke på arbejde i denne tid. [...].

Vidnet tænkte i denne periode ikke på de manglende kurser. Den 2. eller 4. oktober 2018 fik han besked fra Advokatsamfundet om de manglende lektioner. Han ringede til Advokatsamfundet. De var meget forstående og sagde, at han blot skulle tage de manglende lektioner hurtigst muligt. Han tog dem på 3 dage. Han mener ikke, at sagsøger kunne have gjort noget som helst. Det hele er hans skyld.

Vidnet forklarede videre, at han blev advokat i juni 2020. Han søgte om beskikkelse, men det tog af private grunde lidt tid. Han er stadig ansat hos [advokatkontor 3]. Kurserne afholdes som online kurser. Man sidder og lytter til underviseren, og når man er færdig, er der en kontrol i form af en eksamen. Eksamen tog typisk 5 minutter. Kurserne er delt op i underområder. Han har koncentreret sig om de dele, der var mest relevant for ham.

Parternes synspunkter

[Indklagede] har i sit påstandsdokument anført følgende:

"...

SAGSFREMSTILLING og ANBRINGENDER:

Min forhenværende advokatfuldmægtig, [advokatfuldmægtigen], har den 15. oktober 2018 indberettet, at han har deltaget i 18 lektioners efteruddannelse for efteruddannelsesperioden 1. oktober 2015 til 30. september 2018, selv om han i denne periode mindst skulle have deltaget i 54 lektioners efteruddannelse. Hans e-mail af 15. oktober 2018 til Advokatsamfundet fremlægges som sagens **bilag 1**.

[Advokatfuldmægtigen] var på indberetningspunktet af den opfattelse, at han i den relevante periode alene havde deltaget i 18 lektioners efteruddannelse. Han havde – ligesom jeg – ikke været opmærksom på, at undervisningsforløb på kontoret også kunne tælle med, hvorfor det ikke blev indberettet. Der er først i forbindelse med min egen indberetning af efteruddannelse i det forgangne år, at jeg er blevet opmærksom på, at undervisningsvirksomhed også kan godskrives. Det gøres derfor gældende, at [advokatfuldmægtigen] slet ikke havde en manko, subsidiært havde han kun en manko på 9 timer.

Over for sagsøgtes anbringende om, at intern undervisning ikke skal have betydning, da den ifølge sagsøgte ikke opfylder dokumentationskravet i bekendtgørelse nr. 1474 af 12/12/2017 om løbende obligatorisk efteruddannelse for advokater og advokatfuldmægtige, skal det gøres gældende, at betingelserne, der er gengivet i § 3, stk. 1, var opfyldt, da undervisningsforløbet opfyldte lektionskravet, der forelå en beskrivelse af undervisningen, underviseren havde de nødvendige faglige kompetencer, ligesom underviser (jeg) kan bekræfte, at [advokatfuldmægtigen] deltog.

Som det fremgår af stk. 2, kan et undervisningsforløb gennemføres internt på et advokatkontor.

Til at illustrere, hvordan undervisningen nærmere var bygget op, følger som bilag 15 et eksempel for en anden ansat i en anden periode. Det bemærkes dog, at undervisningen dengang ikke var 100 % identisk, som i bilag 15, ligesom der for [advokatfuldmægtigen] ikke er udarbejdet et tilsvarende dokument. Det gøres gældende, at det ej heller er nødvendigt.

Den 28. februar 2019 modtager jeg brev af 27. februar 2019 fra Advokatsamfundets Sekretariat, som anmoder om mine bemærkninger til [advokatfuldmægtigen]s indberetning. Brevet fremlægges som bilag 3.

Jeg ringer samme dag til Advokatsamfundet og taler med den pågældende medarbejder, som står som underskriver på brevet fremlagt som bilag 2, ligesom jeg anmoder om forlængelse med 1 uge til at vende tilbage med bemærkninger. Jeg følger op med en e-mail samme dag. E-mailen af 28. februar 2019 fremlægges som bilag 2.

Efterfølgende sender jeg en e-mail af 14. marts 2019 (bilag 4) til Advokatsamfundets Sekretariat med bilag, hvor jeg redegør for sagen. Med min e-mail havde jeg vedhæftet en række bilag, som jeg oplister nedenfor:

E-mail af 10. juni 2016, som er en velkomsthilsen fra ADVOKURSER.dk, hvorved [advokatfuldmægtigen] bliver tilmeldt ADVOKURSER.dk. I e-mailen af anført

” Kære [advokatfuldmægtig], Velkommen til ADVOKURSER.dk – en ny måde at gennemføre din obligatoriske efteruddannelse når det passer dig.”

E-mailen fremlægges som bilag 5.

Enslydende fakturaer for perioden juli 2016 til og med juni 2017 fra ADVOKURSER.dk, der fremlægges bilag 6.

Eksamensbevis af 2. august 2017 for besået skriftlig advokateksamen den 30. juni 2017 (bilag 7) og eksamensbevis for besået praktiske prøve i rets-sagsbehandling den 29. januar 2018 (bilag 8).

[...]. Sagens bilag 9.

Faktura fra ADVOKURSER.dk af oktober 2018, der fremlægges som sagens bilag 10.

Skriftlige bemærkninger fra [advokatfuldmægtigen] til mig af 14. marts 2019, der fremlægges som bilag 11.

Den 10. juli 2019 modtager jeg imidlertid et anklageskrift, der fremlægges som bilag 12.

Den 27. august 2019 (bilag 13) afgiver jeg svarskrift i sagen, hvor jeg nedlægger påstand om frifindelse, subsidiært irettesættelse, ligesom jeg gengiver mine anbringender:

”Det er min opfattelse, at jeg ikke har tilsidesat reglerne om løbende efteruddannelse, idet jeg har haft levet op til mit ansvar som principal, ved i rimeligt omfang at have søgt at sikre, at [advokatfuldmægtigen] deltog i den løbende efteruddannelse.

Den manglende gennemførelse af kravet om efteruddannelse inden fristens udløb har været ude af mine hænder. [Advokatfuldmægtigen] havde som anført min e-mail af 14. marts 2019 givet mig en opfattelse af, at han havde gennemført den obligatoriske efteruddannelse. Der var også allerede i 2016 og 2017 betalt for den løbende efteruddannelse. Først efter fristens udløb i oktober 2018 får jeg at vide, at han alligevel ikke har gennemført efteruddannelsen på grund af [...].

Jeg skal understrege, at jeg ikke tidligere har oplevet, at [advokatfuldmægtigen] ikke talte sandt, hvorfor jeg havde tillid til ham, hvilket jeg fortsat har. [Advokatfuldmægtigen] har beklaget situationen og beskrevet de uheldige omstændigheder [...] som årsagen til, at han alligevel ikke nåede at gennemføre kurserne. Imidlertid har vi lavet aftaler på kontoret, således at lignende situationer i fremtiden undgås.

Til støtte for den subsidiære påstand gøres det gældende, at [advokatfuldmægtigen] straks efter e-mailen fra Advokatsamfundet om registrering af efteruddannelse får gennemført de resterende lektioners efteruddannelse inden for 1 uge, hvorved der er vist evne og vilje til at rette op på fejlen, der skyldes særdeles uheldige omstændigheder.

For god ordens skyld skal jeg afslutningsvis henvise til en artikel bragt i Advokaten 9/2012 - s. 42-43, hvoraf det fremgår, at sanktionen i den enkelte sag afhænger af de konkrete omstændigheder, herunder antallet af manglende lektioner, eventuelle formildende omstændigheder eller tidligere pålagte sanktioner for tilsidesættelse af god advokatskik, hvortil jeg skal bemærke følgende:

De konkrete omstændigheder i sagen illustrerer efter min opfattelse, at jeg som principal har levet op til mine forpligtelser, men ikke har haft mange muligheder for at gøre noget, når jeg handlet i tillid til de oplysninger, som jeg fik. Dertil kommer, at der er konkrete omstændigheder i denne sag, [...], der gør at [advokatfuldmægtigen] ikke – som han havde planlagt – får indhentet det, som han allerede havde oplyst mig om, var opfyldt/klaret.

Endelig skal jeg oplyse, at jeg ikke tidligere er pålagt en sanktion for tilsidesættelse af god advokatskik, og at jeg vil været yderst ærgerlig over, hvis nærværende sag skulle udløse en sanktion.

Jeg skal understrege, at det aldrig har været intentionen at underminere Advokatsamfundets kvalitetssikring af niveauet, samt at jeg til stadighed under forløbet har været bevidst om at sikre mig min egen og fuldmægtiges efteruddannelse. Jeg har desværre ikke haft mulighed for at gøre noget i denne sag til efter den 4. oktober 2018, hvor jeg får en viden, som jeg kan handle på. Men efter min viden omkring situationen, bliver den manglende efteruddannelse gennemført straks, og jeg har fulgt op på sagen på alle måder, herunder på kontoret og over for advokatsamfundet.”

Det er de samme anbringender, der gøres gældende for retten.

Den 30. oktober 2019 afsiger Advokatnævnet imidlertid en kendelse, hvorved Advokatnævnet finder, at jeg har tilsidesat god advokatskik og pålægger mig en bøde på 5.000k kr. Kendelsen fremlægges som bilag 14.

[Advokatfuldmægtigen] er den 2. juni 2020 blev beskikket som advokat, hvorefter han stoppede hos [advokatkontor 1]. Han er nu advokat hos [advokatkontor 3].

...”

Advokatnævnet har i sit påstandsdokument anført følgende:

”...

SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ARGUMENTATION:

Det skal indledningsvis bemærkes, at der ikke er grundlag for at bestride det forløb, der af sagsøger er angivet i stævningen.

Der er derimod grundlag for at bestride, at sagsøgers oplysninger i proceskrift af 14. december om intern undervisning skal have betydning. De af sagsøger meddelte oplysninger opfylder ikke dokumentationskravet i BEK nr. 1474 af 12/12/2007 om løbende obligatorisk efteruddannelse for advokater og advokatfuldmægtige som ændret ved BEK nr. 820 af 25/06/2010.

Nærværende sag omhandler en prøvelse efter retsplejelovens § 147 d af Advokatnævnets kendelse af 29. august 2019 i Advokatnævnets sag 2019-2020, hvor Advokatnævnet har fundet, at der af sagsøger er sket tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Indholdet af "god advokatskik" fastsættes af Advokatnævnet under kontrol af domstolenes prøvelse. Om prøvelsen henvises til U.2018.1160 H, hvor der overordnet om prøvelsen er anført:

"Det følger af retsplejelovens § 147 d, stk. 1, at bl.a. den advokat, der er blevet pålagt en disciplinær sanktion efter § 147 c, stk. 1, kan indbringe afgørelsen for retten, der kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (Folketingstidende 1981-82, tillæg A, lovforslag nr. L 150, sp. 3806), at domstolene kan foretage en udtømmende prøvelse »såvel med hensyn til, hvorvidt en advokat har tilsidesat en pligt, herunder handlet i strid med god advokatskik, som med hensyn til valget og udmålingen af selve sanktionen«.

Det ligger i denne prøvelsesordning bl.a., at domstolene har adgang til at foretage en udtømmende prøvelse af Advokatnævnets vurdering af »god advokatskik«, herunder om en eventuel tilsidesættelse af god advokatskik må anses for grov. Prøvelsesordningen indebærer imidlertid efter Højesterets opfattelse ikke, at domstolene nødvendigvis skal tilsidesætte Advokatnævnets afgørelse, fordi der kan rejses en vis tvivl om nævnets vurdering. Domstolene må således særskilt vurdere, om der er fornødent grundlag for at tilsidesætte nævnets afgørelse."

I nærværende sag har Advokatnævnet fundet, at der er sket en tilsidesættelse med følgende begrundelse:

"Advokatnævnet finder, at [indklagede] ved ikke at sikre, at [advokatfuldmægtigen], der var autoriseret under ham, deltog i efteruddannelse i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelse om løbende obligatorisk efteruddannelse har overtrådt bekendtgørelsens § 15, og dermed har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 5, jf. stk. 1.

Det, [indklagede] har anført, kan ikke føre til en ændret vurdering."

For retten foreligger spørgsmålet, om der er grundlag for at ændre eller ophæve Advokatnævnets afgørelse om, at sagsøger ved sin undladelse har tilsidesat god advokatskik eller det skal stadfæstes, at sagsøger har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 147 d, stk. 1, 2. pkt.

Prøvelsen omfatter følgende spørgsmål:

Er det en tilsidesættelse af god advokatskik ikke at sikre, at en advokatfuldmægtig, der er autoriseret under vedkommende advokat, har gennemført den fastlagte efteruddannelse?

Det ligger fast, at den under sagsøger autoriserede fuldmægtig ikke efter eget udsagn ved udløb af en treårig periode, den 30. september 2018, havde gennemført de 54 lektioner, der er fastsat i bekendtgørelse om løbende obligatorisk efteruddannelse (Bekendtgørelse 1474 af 12. december 2007 om løbende obligatorisk efteruddannelse for advokater og advokat-fuldmægtige, som ændret ved Bekendtgørelse 820 af 25. juni 2010).

Der er i bekendtgørelsen om løbende efteruddannelse meget begrænsede dispensationsmuligheder. I § 8. stk. 3 og § 9 er anført:

"Såfremt de i § 1 nævnte personer, uden derved at bringe ansættelsen eller registreringen til ophør og uden at deponere beskikkelsen, er fraværende fra stillingen som advokatfuldmægtig eller advokat i en periode på 2 måneder eller derover, medmindre dette sker for at følge efteruddannelse omfattet af § 2, reduceres kravet om efteruddannelsens omfang i overensstemmelse med § 9. Det er dog en betingelse herfor, at der foreligger dokumentation for lovligt forfald, f.eks. på grund af sygdom eller bevilget orlov fra den pågældende stilling.

§ 9. Kravet om 54 lektioners efteruddannelse i § 4, stk. 1, reduceres i de i § 8, stk. 3, nævnte tilfælde med 3 lektioner pr. 2 måneders fravær fra stillingen."

[...] er ikke omfattet af begrebet "lovligt forfald", og der er intet oplyst om fravær fra selve stillingen.

Herudover er der alene dispensationsmulighed efter bekendtgørelsens kapitel 6 (§ 10):

"Kapitel 6

Dispensation fra kravet om løbende efteruddannelse

§ 10. I andre end de i § 8 nævnte tilfælde kan Advokatrådet efter ansøgning fra en person omfattet af § 1 undtagelsesvis dispensere helt eller delvist fra kravet om 54 lektioners efteruddannelse, jf. § 4. Det er dog en forudsætning herfor, at ansøgning om dispensation er begrundet i vægtige personlige, herunder helbreds-mæssige, forhold, og at disse på forlangende af Advokatrådet dokumenteres. Den pågældendes hidtidige deltagelse i efteruddannelse skal indgå i Advokatrådets beslutningsgrundlag og kan derfor kræves dokumenteret."

Som det fremgår, kan der kun dispenseres "undtagelsesvis", og de omstændigheder, der er angivet af sagsøger, giver ikke på nogen måde grundlag for dispensation – og en sådan er da heller ikke søgt.

Sagsøger er som principal også ansvarlig for advokatfuldmægtigens uddannelse, herunder efteruddannelseskravet i retsplejelovens § 126, stk. 5, og sagsøger har ikke sikret, at advokatfuldmægtigen gennemførte efteruddannelse med den fornødne dokumentation.

Der foreligger derfor en tilsidesættelse af bestemmelserne i bekendtgørelse om løbende obligatorisk efteruddannelse, og sagsøger har overtrådt bekendtgørelsens § 15, og dermed har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 5, jf. stk. 1.

For retten foreligger yderligere spørgsmålet, om den af Advokatnævnet fastsatte sanktion er passende fastsat. Om Advokatnævnets sanktionsfastsættelse henvises ligeledes til U.2018.1160H, hvor det om det grundlæggende sanktionssystem anføres:

"Det ligger i prøvelsesordningen, at domstolene udtømmende kan prøve Advokatnævnets fastsættelse af sanktionen i den konkrete sag. Som fastslået i Højesterets dom af 13. november 2009 (UfR 2010.423) er en disciplinær-bøde ikke en straf for et strafbart forhold, og som anført i Højesterets dom af 3. november 1999 (UfR 2000.307) kan en disciplinær sanktion i medfør af retsplejelovens § 147 c som følge af tilsidesættelse af god advokatskik ikke antages at være omfattet af artikel 7 i Den Europæiske Menneskerettigheds-konvention om tiltale og straf for kriminelle forhold.

Det fremgår af Advokatnævnets praksis vedrørende sanktionsfastsættelsen bl.a., at der ikke tages hensyn til advokatens indtægtsforhold, at normalbøden ved førstegangsovertrædelse som udgangspunkt er 10.000 kr., og at der ved en grov overtrædelse af god advokatskik i førstegangstilfælde som udgangspunkt udmåles en bøde på 20.000 kr. Det fremgår endvidere af Advokatnævnets praksis, at afgørelser, der er truffet inden for de seneste fem år,

tillægges gentagelsesvirkning, og at gentagelsesvirkningen betyder, at der normalt sker en fordobling i forhold til den seneste sanktion.

Højesteret finder ikke grundlag for at tilsidesætte Advokatnævnets ovennævnte praksis om sanktionsfastsættelsen. Domstolene må således ved sanktionsfastsættelsen i den konkrete sag tage hensyn hertil og vurdere, om der er fornødent grundlag for at ændre nævnets sanktionsfastsættelse."

Advokatnævnets begrundelse for sanktionen i nærværende sag er følgende:

"[Advokatfuldmægtigen] har indberettet til Advokatsamfundet at have deltaget i 18 lektioners efteruddannelse i perioden 1. oktober 2015 til 30. september 2018. Der var således en manko på i alt 36 lektioners efteruddannelse.

På denne baggrund og i overensstemmelse med Advokatnævnets faste praksis pålægger Advokatnævnet [indklagede] en bøde på 5.000 kr., jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1."

Som anført i U.2018.1160H er udgangspunktet for bødefastsættelsen en "normalbøde" på 10.000 kr. For så vidt angår efteruddannelseskra- vet er der – indtil videre – en lempeligere praksis. Der kan henvises til:

Københavns Byrets dom af 10. september 2013 i sag BS 37A-5833/2013 – bøde på 5.000 kr. for manglende 27 lektioner.

Retten i Lyngbyes dom af 27. september 2016 i sag BS 152-1698/2015 – her manglede advokaten 8 lektioner, og det var en tilsidesættelse, der medførte en bøde på 5.000 kr.

Der kan i øvrigt henvises til Advokatnævnets vidensdatabase <http://viden.advokatsamfundet.dk>

Der gøres gældende, at sanktionsfastsættelsen er i overensstemmelse med praksis, og at der ikke er grundlag for at fravige denne praksis.
..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Retten lægger efter det oplyste til grund, at den under [indklagede] autoriserede advokatfuldmægtig [advokatfuldmægtigen] i perioden fra den 1. oktober 2015 til den 30. september 2018 alene havde gennemført 18 lektioners

efteruddannelse og manglede at gennemføre 36 lektioners obligatorisk efteruddannelse.

Retten finder ikke, at oplysningen om, at [advokatfuldmægtigen] tillige havde deltaget i et internt undervisningsforløb på advokatkontoret og dermed ikke havde en manko eller subsidiært kun en manko på 9 timer, kan føre til en anden vurdering, idet oplysningerne om forløbet af den interne undervisning ikke opfylder dokumentationskravet i bekendtgørelse nr. 1474 af 12. december 2007 om løbende obligatorisk efteruddannelse for advokater og advokatfuldmægtige som ændret ved bekendtgørelse nr. 820 af 25. juni 2010.

Det følger af efteruddannelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 2, at ansvaret for advokat-fuldmægtiges obligatoriske efteruddannelse påhviler principalen, og advokaten skal dække udgifterne herved, jf. retsplejelovens § 126, stk. 5.

[Indklagede] har henvist til, at [advokatfuldmægtigen] var tilmeldt ADVOKURSER.dk, at advokaten havde betalt herfor, at advokatfuldmægtigen overfor ham havde oplyst, at han havde fulgt de lektioner, som han var tilmeldt, og at han derved i rimeligt omfang havde søgt at sikre, at [advokatfuldmægtigen] deltog i den løbende efteruddannelse.

Retten finder imidlertid, at [indklagede] ved ikke at sikre den fornødne dokumentation for, at [advokatfuldmægtigen] havde gennemført efteruddannelsen, jf. herved særlig efteruddannelsesbekendtgørelsens § 3, stk. 4, hvorefter der skal foreligge dokumentation for advokatfuldmægtigens deltagelse i undervisningsforløbet, f. eks. i form af et kursusbevis underskrevet af underviseren, har overtrådt efteruddannelsesbekendtgørelsens § 15 og dermed tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 5, jf. stk. 1. Det kan ikke føre til et andet resultat, at advokaten ikke fandt at have grundlag for at betvivle [advokatfuldmægtigen] ukorrekte oplysninger om, at han "havde styr på" kurserne.

Retten finder ikke, at der er grundlag for at ændre den fastsatte sanktion, som er i overensstemmelse med Advokatnævnets praksis.

Advokatnævnets påstand tages derfor til følge.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 16.250 kr. Advokatnævnet er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET :

Advokatnævnets kendelse af den 30. oktober 2019 i sag 2019 – 2020 stadfæstes.

[Indklagede] skal til Advokatnævnet betale sagsomkostninger med 16.250 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.